

Eesti - Ma Rahva

Salender,

ehe

Säht . Samat

1775

Alasta peale, pärast meie
Jesanda Jeesusse Kristusse
Sündimist.

.....

Talliinas
Trüffeltud Lindworsse Eitjadega.

Pårrast sedda kallist JEsusse Kristusse
sündimist on tånnaro se 1775. aasta.

Pårrast ma-ilma lomist	5775
Pårrast Lutherusse õige Ussö üles- wõtmist	258
Pårrast wanna katko	118
Pårrast sedda kui våggi Pranburgi låfs	96
Pårrast sedda kui Toompå pöllend	91
Pårrast sedda sure nälja hakkatust	80
Pårrast teist katko	65

Pårrast meie armolissemia Reisri ja Euro Praua R A T A R Z M A sündimist	46
Pårrast teoda kui ta hakkand wakit- sema	13

Pühha-Påwa märf **2**
Joulo-ja Wastla påwa wahhel on 8
Mäddalat ja 2 Påwa.

Märfide selletaminne.

- Moor ku.
- Essimenne werendel.
- Täis ku.
- Wämme werendel.
- ✚ Hea aadrit lasta.
- ✚ Hea kuppo lasta.
- Hea arstimisse rohto wõtta.
- ✚ Hea külwada ning istutada.
- ✚ Hea lapsi woõrutada.
- Sedda, mis pitkalliste peab faswama.
- Hea puid ratuda hone tarvis.
- ← Ahjo tarvis.
- p. pårrast.
- p. l. pårrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- p. Pühha.

CHRISTIANS Néari. Kn.

Kristusse ümberlei-
lamisest, Luk. 2, 21.

1 **Néari Páaw**

2 Abel, Seth,

3 Enof

Jesus Egipciuse Meal, Matt. 2.

4 **P. párrast Néari**

5 Simeon

6 **3 Rúnning. P.**

7 Julianus

8 Errart

9 Peatus

10 **Páamli P.**

Jesus 12 Uastat wanna, Luk. 2.

11 **1 P. p 3 R. P.**

12 Rein

13 Hilarius

14 Belis

15 Etik

16 Kisbregt

**Aita
Jummal!**

Euiss
ja

9, 11. p.l.

Lumme

sad-

do,

ning

pehmet

Jlmad.

Ränge

8, 29 p.l.

Fülm.

sel-

ged

Armad jöbrad!
Läävini on teil
selle pissoke se
Täht - ramais
sees jo nelli aas-
tad járesutso
sõast ja werre
ärravallamis-
fest räkitud; ja
teile teada an-
tud, kuida wisi
meie Venne-
rahwa sõa on on
olnud, ni hästi
Ma, kui merre
peál Pohla ja
Turki. Ma sees.
Et meie polest
ennamiste ikka
woimus on ol-
nud, fest ei voi
fül ükski mitte
kahhe wahhel ol-
la ebt kalsipid.

Sel Küul on 31 Páma.

17 **Eduisse P.**

Pulmad Rana Liinas, Ivan. 2.

18 **2 P. p 3 R. P.**

19 **Sara**

20 **Wab. Geb.**

21 **Neto**

22 **Wincent**

23 **Lotta**

24 **Timoteus**

Pealikust Kapern. liinas, Matt. 8.

25 **3 P. p 3 R. P. Páaw. Umb.**

26 **Polikarpus**

27 **Krisostom.**

28 **Karel**

29 **Samuel**

30 **Adelgund**

31 **Ann**

ja

wág.

ga

o, 25. e. l.

Fülmat

ilmat

ilmat

Wág.

ga

Fülm.

.

inel selle lu páwal touseb páike kello 8. ning
ühhe pole tundi, lähháb alla kello 3 ning ühhe pole
tundi. Páaw on pük 7. tundi, ja õ 17 tundi.

di motteldä, les
agga moistab
niisugused as-
jad arwata.
Sest kui se assi
mitte sedda wisi
ep oileks olnud,
siis meie sõa-
waggi ep olleks
tõeste mitte
woind waenlas-
te Ma sisje jada,
ikla laugemale
miina ja ühhe
Würsti riigi ja
ühhe liina teise
järvel ärravot-
ta, maid hääbi-
ga oileks neid
iaggan geud,

FEBRUARGUS, Küünla-Ku.

Kristus laewa peál, Matt. 8.

1 4. p. 3 R. P.

2 Küünla P.

3 Hanna

4 Veronika

5 Algata

6 Eio

7 Nikart

Pak.

Eane
kühl,

4, 27. p. l.

tuisse

L

seggased

Wina Mäest, Matt. 20.

8 9 P. enne Kr. Illest. P.

9 Sa'omon

10 Kolastika

11 Edo

12 Eulalia

13 Peningna

14 Walentin

†

tuulised

ja

niiscket

C7, 34. e. l.

L ilmad.

Külvvi Mehhest, Luk. 8, 14.

15 8 P. enne Kr. Illest. P.

16 Juliana

17 Aleksander

Iust nemimad ol-
lid tulnud. Ago-
ga ni olli se assi-
teist wisi, seit
essimesest aas-
tast et meie föa-
mehhed Turki,
male ollid läi-
nud, ja i w a d
nemimad ka ülle
talwe siuna, ja
kewwadel tun-
qisid nemimad
jälle ennam ette,
ja läksid ikka ed-
dasi, agga Tur-
fid aeti eest ärra
omma tagga
male. Ja se
olli kül tödeste
üks õige imme,
sest et neil hir-
mus suur väggi-
on, vägga pals

Sel Küul on 28 Päwa.

18 Konkordia

19 Sim. Apost.

20 Eugarius

21 Jesaias

Pimme tee åres,

22 1 P. Paast.

23 Serenus

24 Wastlap.

25 Euhla P.

26 Nestor

27 Leander

28 Justus

11, 15. p. l.

ja

uddused,

pärrast

Peetri P.

sedda

Maod P.

selged

D 5, 56. e. l.

ilmad

ja külm.

rahwas mis keik

söa : mehhiks on

öppitnd. Ehk

sis kül mitto

tuhhat lahhi-

gis tapperaisse,

n e d s a w a d

warsti jälle neist

tädetud. Peä-

legi on nemimad

keik w a h w a d

mehhed, kes tug-

gewa kontidega-

on, ja jalla ni

kui ratsa wa-

nel selle ku päval touseb päike kello 7. lähhåb-
alla kello 5. päähm on 10 ð agga 14. tundi pitl.

Kristusse kiusatam. Matt. 4.

1 2 P. Paast.

2 Medea

3 Eers

4 Adrian

5 Angelus

6 Kotwrid

7 Perpetua

... Range

tuul.

Selle

—

järrele

9, 35. e. l.

fulm.

Kananea Naesest, Matt. 15, 1.

8 3 P. Paast.

Põdei Pääw

10 Mikeus

11 Konstantin

Krelor

13 Ernestus

14 Sakarias

Lumini-

saddo

ja

3, 42. p. l.

tuisse

Gesties kurratist waewat, Lut. 11.

15 4 P. Paast.

16 Kert

17 Truto

on

prad on. Sel-
le pärast olli
ennemuiste lei-
ge Europa. Ma-
Xunningattel
sõva aital nende-
ga kül tegge-
mist, ja ei woind
ommetigi neist
jäggo sada. Ja
nüud piddi meie
wäaggi atno üksi
nende w a s t o
söddima, nenda
et meilt teistest
ühtegi abbi ei
olnud, ja sedda
pealegi ni mitto
aasto, ja Pohla-
Ma rahwaga
oli meil ka üht-
lase teggemist.
Algga Jummal,
kes se, leigesur-

18 Willemina

19 Kabriel

20 Matrona

21 Pent

5000 Mehhe söötmissest, Joaa. 6.

22 5 P. Paast.

23 Tiius

24 Kasimir

25 Paast M. V.

26 Emanuel

27 Kustaw

28 Kideon

Jesus kivwid. wissat. Joaa. 8.

29 6 P. Paast.

30 Adonias

31 Detlaus

lota.

— Pääw

9, 17. e. l.

akfab

Lund

sulla-

tama

selged

ja

kül.

1, 8. e. l.

mad

ööd.

ka selle sõa ja

rem abbimees
on, seisis mieie ps-
les, ja aitis mieie
wägge föddida,
ja woita, mis-
sest leigest, kül
filma nähta-
waks sanud, mis-
on sündinud, ja
teilegi sin tru-
iste ülesräki-
tud. Lemmal
sago se eest ka-
an ja litus an-
tud. Kus puid
raintakse, seal
langeb ka laas-
to, nenda sündis
ka selle sõa ja

ionel selle ku päwal touseb päike kello 6. lähhäb
alla kello 6. pääw on 12. ja õ 12. tundi pikk.

APRILIS. Jüri - ehe Mahla - Ku.

1 Karjaliiste P.

2 Teodorus

3 Ferdinand

4 Ambrosius

Kristusse sisse-söltmisest, Matt. 21.

5 7 P. Paastus

6 Kõlestin

7 Aron

8 Liborius

9 Suur neli a P.

10 Suur Reede

11 Leo

Kristusse ülestousmisest, Marc. 16.

12 Eesim Püh.

13 Teine Pühha

14 Kolmas P.

15 Karin

16 Rudolw.

17 Hans

18 Walerian

Sulla,

.. pehme,

ja

II, 5. p.l.

nende in i t. me

tapluste sees,

mis meil nende-

ga tapleda olli.

Sedda woib kül

iggamees arva-

ta, et meilt ka

mitto head wah-

wast meest, Rin-

ralid, Veälikud

ja soldatid Tur-

et. Ma sees on

maetud, mitto

havatud, mon-

ned wangti woe-

tud ja Turki

male w i d u b,

om netigi posse

armata selle

wasto mis Tur-

kidest on tappe-

tud ja w a n g i

woetud. Kohhe

essimessel aas-

Sel Kuul on 30 Päwa.

17

Rinnipandud uksist, Ioan. 20, 19.

19 1 P. pärast ülest. P.

20 Adolarius | x paisste

21 Karissius | sojad

22 Rajus | ilmad,

23 Jüri Päädm | selged

24 Albert | külmad

25 Markuss. P. | ööd.

Heast Karjatsest, Ioan. 10.

26 2 P. pärast ül. P. | 8, p.l.

27 Ludolw | x

28 Klaus | Raunis

29 Vitalis | ..

30 Reinmund | ilm.

tal pisteti übhel

ösel lerisees kah-

helsa tu h h a t

moõgaga poles

unnes läbbi, ja

kui nemmad jõe

ülle piddid min-

nema, uppusid

jälle monne d

tuhhat ärra ja

Mq. auku de

seest, lubho nem-

mad ollid pug-

gend oristi neid

veel ülles ja tap-

peti ärra et wüs-

teist lümmend

12nel selleku päval touseb pälik pole tundi pär-

rast kello 4. ning lähhäh alla, pool tundi pärast kello

7. Päädm on pitk 15. ja õ 9. tundi.

1	Bolbri Pääd	Enna-
2	Sigismund	misste
	urrikesse aja pääraast,	Joan. 16.
3	3 P. v. ill. P. + Leidm.	• 10,
4	Rottard	• 9. e.l.
5	Susanna	uddune
6	Domiilla	ja
7	Tanislaus	willo.
8	Valerius	sojemad.
9	Job	
	Kristusse ärramianemiss.	Joan. 16.
10	4 P. pääraast ülest P.	• • .
11	Viktoria	C 3, 26. e.l.
12	Kert	pääwad
13	Liberatus	on
14	Tule risti P.	leta.
15	Sohvi	+ willo
16	Jodokus	tuul
	Digest Vallumissest,	Joan. 16, 23.
17	5 P. pääraast ülest. P.	

tuhhat rohkestest
sel korral otsa
said. Ja kes
voib neid leit
üles arvata,
mis selle sure
täpluse sees
Sultsa járwe
åres, Tonawi jõe
jures, nende lae-
matte peäl, mis
Saddames lin-
ni pandi ja ho-
vis ärapöletat-
ti, ja mu pa-
kas on hukka
länud.

Oh et sitis leil
kes sedda loe-
wad ja kuulwad
ka wõttak siid
Jummalat süd-
damest kita ja

18	Erik	• 10, 8 e.l.	sedda head tän- nalikto südoa-
19	Potensia	• 8 mihma-	mega tunda et meie nisugguse
20	Pill	• sad do	armolisse Keis- ri. Prana wág-
21	Suur risti P.	ja selle	gewa ja önnis- tud wallitusse
22	Emilia	• járrele	al ellame. Sed-
23	Eduard	• soe ilm	dasugust onja
	Röömustajast,	Joan. 15, 16.	rahwa polle nal-
24	6 P. pääraast ülest. P.		jal paljo leida,
25	Kristiana	• 1, 25. v.l.	kes ni sure ja
26	Ester	• mürris-	raskle soa ajal,
27	Peet	•	kui meil kuni
28	Willem	• tamisse-	aastad on ol-
29	Mart	•	nud, nenda rah-
30	Petronella	• ga	hal wotwad el-
	Pühhaast Waimust,	Joan. 14, 23.	lada, kui meie
31	Nelli Pühhi		
	8 mal selle ku pääval touseb päike pole tundi		
	pääraast kello 3. ning lähhäb alla pole tundi pääraast		
	kello 8. pääow on pikk 17. õ agga 7 tundi,		

1 Seine Pühha	Ränge
2 Kolmas Püh.	6, 25. p. I
3 Rasmus	† mürris.
4 Liso	taminne.
5 Ponitvassius	willud
6 Lukretzia	♦

Jesus ja Nikodemus, Ioan. 3.	
7 Kolm aino. Jummi. P.	
8 Medardus	Elmat.
9 Pertram	Pärrast.
10 Pitten Päätm	sedda
11 Wlatwius	... soe,
12 Vasiliides	waikne
13 Tobias	ja selge

Nikkast Mehhest, Luk. 16.

14 I. D. v. 3. a. J. Pühha	ilm.
15 Anus	♦ I, 44. p. I
16 Justina	Wihma
17 Kreet	† saddo

olleme elland.
Vaat ni pea kui
Kootsi , eh!
Preussi maal
ehl maial rilide
sees södda tou-
seb, siis allamad
waewatakseloh-
he surema mal-
soga, eh! rekre-
tide : mona , ja
kutsi andmissi-
ga, et ni hästi
salsad kui tallo-
rahwas sedva
lohhe tundwad,
et nende kuni-
ningattel södda
on. Algga fest
keigest ep olle
meie eh! foggo-
ne ühtegi tead-
nud eh! ommett
wägga pissut et

19 Kerwasius	tuul,	se ep olle arwa- ta. Tüste, mo
20 Abgarus	ja	armad, ööd ja påwad peaksite
		meie omma ar- molisse Keisri.
21 a. D. v. 3. a. J. Pühha	rahhe.	Praua walli- susse eest pallu- ma et Tuumat
22 Ahfasius	♦	Leddu laua hot- aks, ja lasses
23 Pasilius	Pallawad	meid temmo al,
24 Jani Päätm	ja	meie ja meie las- te ja lapse laste
25 Kristiona	♦ 3, 59. e. l.	põlves rahhus
26 Jeremias	Kuimad	seista. Se on
27 Ladislaus	ilmad	ka meie loibus
283 D. v. 3. a. J. P.		
29 Peet. Puav.	on	
30 Judit	lota.	

ionel selle ku päval touseb päike 3. werendel
pärrast kello 2. ning lähhäb alla üks werendel pä-
rrast kello 9. Päätm on pikk 18 ning üks pool Tundi
D on 5. ning üks pool tundi.

JULIUS.

Helna-Ku.

1 Teobald	Paudo	nenda tehha lui
2 Helna Mar. P.	● 1, 37. e.l.	meie risti inni
3 Kornelius	... ja	messed tabba
4 Ulrik	wågga	me olla. Sest
Olge armolissed,	Luk. 6, 36.	nenda maenit
5 4 P. p. 3. a. J. Püh.		seb meid se püh
6 Hektor	sojad	ha Paulus I
7 Demetrius	— ilmad.	Tim. 2, 1. 2. 3. üt
8 Drino	C 5, 7. p. L	teldes: sepär
9 Kilian	Pilwe-	rast maenit
10 Israel	sed	sen minna
11 Eleonora	ilmad	feige-essite, et
Nohlest Kallasagist,	Luk. 5, 1.	peab tehta
12 5 P. p. 3. a. J. P.		ma pallumis
13 Marrette P.	Müud	si, palwesid,
14 Ponament	— on	pallumi ss
15 Apostle Jag.	Kange	te iste eest,
16 August	● 2, 45. p.l.	Runningatte
17 Aleksius	murrista-	ja keikide eest,
18 Rosina	● minne	Kellel feigeül
		lem me le
		wald on et
		meie rahho

Sel Kuul on 31 Päwa

Wariseride digupest,	Matt. 5.	list ja waikist
19 6 P. p. 3. a. J. P.		ello woikisme
20 Elias	wishmaga	ellada, feige
21 Daniel	... karta.	Jumma la
22 Apollina	— Pärrast	Pärtusse ja
23 Karolina	sedda	ausa ello sees;
24 Kirsti	D 4, 1. p. l.	sest se on hea
25 Jakobi P.	uddused	ja armas
4000 Mehhe sõitmissest,	Mari. 8.	Jumma la
26 7 P. p. 3. a. J. P. Anna		meie önnis-
27 Marta	ööd ja	teggia meles.
28 Peatrix	willo tuul.	An ja litus
29 Olowi P.	— Kaunid	olgo meie Jum-
30 Kermann	päwad.	malate et meie
31 Abdon	● 8, 47. e.l.	nüüd wime
		lõppetada sõa
		jasjast räkides

14 nel selle lu päval touseb päike 3 werendel
pärrast kello 4 ning lähhäh alla, werendel pärrast
kello 7. päätw on pikk 14 ning üks pool, 9 agga 9.
ning üks pool tuudi.

1 Peetri Bang.	Väggä
Walle Prohvetidesi, Mairt 7, 15.	
2 8 P. p. 3. a. J. D.	
3 Eleasar	sojad
4 Judas	ilmad.
5 Dominikus	pårrast
6 Eigenlus	sedda
7 Bonatus	C 46. e. l.
8 Strakus	Fange
Üllekohts. Maja-Piddaj. Luk. 16.	
9 9 P. p. 3. a. J. D.	
10 Lauriise P.	¶ S wihm
11 Herm	ja
12 Eisebius	mürrista-
13 Klara	¶ missed.
14 Ello	Waiksed
15 Nutti Mae.	6, 43. e. l.
Jerusalemma ãrrorikmiss. Luk. 19.	
16 10 P. p. 3. a. J. D.	
17 Isak	ja

agga teile rah-
ho sannu med
kuulda anda, seit
et meie Tumma-
la armo ja meie
Keisri, Praha,
ja Lemma sova
meestevõne läb-
di Turkidega ol-
leme rahho sa-
nud. Rahho
on meile antud,
werre ãrawal-
laminne ja sova
hirm on seks
puhhuks otsa sa-
nud. Oh et ig-
aaks kes siin
Ma sees on, ja
kelse õn on Wen-
ne Ma wallit-
susse al ellada,
sed,

18 Leno	L willud
19 Gebald	G ilmad.
20 Rui	+ Uddused
21 Willibert	D ööd.
22 Gakeus	D 1, 40. e. l.
Wariserist ja Tölnierist, Luk. 18.	
23 11 P. p. 3. a. J. D.	
24 Perili Pädw	A. Willo
25 Ludwile	tuul,
26 Natalia	ja
27 Perent	L heit-
28 Aukustin	liklud
29 Joan Hutt.	På.
Kuedisi ja Keletumiast, Mairk. 7.	
30 12 P. p. 3. a. J. D.	
31 Nebekka	¶ wad.

14nel selle fu päval touseb päike 3. werendel
pårrast kello 4. ning lähhäb alla, werendel pårrast
kello 7. pädw on pikk 14. ning üks pool, õ agga
9. ning üks pool tundi.

sedda römo
o nimas süd-
dames la peaks
tu ndma, ia
röömsa süddas-
mega Tumma-
lale au ja kitusti
andma. Turki-
de nummi olli
ennemiste kei-
ge risti rahval
nenda hirmus,
et meid öppetud
on, selle Lita-
nia sees nenda
passuda : Turki
rahwa ja
Paavsti Tum-
mala

1 Eki dius	Gelge	mala teotamis-
2 Elisa	taew	se eest hoia meid
3 Reinard	agga	armas Jässand
4 Moses	F willo	Jummal. Essi-
5 Magnus	C 6, I. p. l.	nessesi tüklist,
Preestri ja Lewitist, Luk. 10.		
6 13 P. p. 3. a. J. P.	ja	nis sest sõa. as-
7 Kai	wågga	jast selle Läht-
8 Mar. Sünd.	.. tuulne.	r a m a t o jure
9 Abigaël	F Pärrast	vandud, wib
10 Eobald	sedda	weel teie meles
11 Sirus	pilwesed	seista, kuida en-
12 Pööri Päädw		nemistse Tur-
Kümnest Piddali többis. Luk. 17.		
13 14 P. p. 3. a. J. P. 10, p. l.		kid kui õige röö-
14 † Ullendam	niisked	wli r a h w a s,
15 Nikodemus	ja	omma esimesse
16 Einemia	wihma-	Pedaliksga ja
17 Titus		walle Prohwe-
18 Werner	sed	tiga Mahomet
nimmi, Arabia		
		maalt tulnud ja
		pärrast ni sureks
		ja våggemaks
		jänud et nem-
		mad sedda Reis,

19 Waustus	- ilmad.	ri. riki hommiko
Mammonast,	Matt. 6, 24.	Maal risti
20 15 P. p. 3. a. J. P.	-	rahval ärra
21 Matteusse P.	D 9, 58. e.l.	wötnud, hopis
22 Morits	- fulm	ärrahåwmirand
23 Osea	- tuul	ja enestele seäl-
24 Kleowas	- vågga	sammas, ni tua-
25 Harald	F kange	gewat pessa tei-
26 Tetel	- Torm	nud kahhe mer-
Mäini-Liuna surmust, Luk. 7.		re wahhel et
27 16 P. p. 3. a. J. P.	-	neid ei üksli en-
28 Wentsel	2, 24. e.l.	nam ei saand
29 Miheli Päädw	wihma-	seält ärrcajada.
30 Hironimus	.. ga.	Peab kül iiga-
		ühhest sõa häb-
		dast öoldama :
		seäl on üks

12nel selle tu päwal touseb päike lello 6. ning
lähhähb alla lello 6. päädw on pikk 12. ning õ la
12. tundi.

1 Wolmer
2 Wolrat
3 Jairus

Wee - Lobbisest, Luk. 14.

4 17 D. p. 3. a. 3. D.

5 Wides
6 Amalia7 Susanna
8 Kustaw9 Tomasia
10 Purkart

11 18 D. p. 3. a. 3. D.

12 Mai
13 Teresia14 Kalifstus
15 Heddo16 Kallus
17 Olop

Monni
selged
påmad.

hirmSAM hådda
weel, kus moõl
keik mahhalõõb,
ei möttelda ei
holita, mis
heaks ehk digeks
tulleb, ei ausast
ellusi holita, keik
digust pöltalse
,, siis peab sed:
da ketgeenna
miste Turkide
sõast voldama.
Sedda on need
waesed risti in-
nimessed seâl
hommiko Maal,
kuho nemmad
omma mõõka-
dega on tulnud,
tul tunda sanud.
Keik piddi nen-
de moõga terra
käbbi surremia

Allwatud Inimessest, Matt. 9, 1. ehk tehti raud-

18 19 D. p. 3. a. 3. D.

19 Lutsius

20 Wendelin

21 Ursel

22 Geverin

23 Salome

24 Blorentin

Pulma Rides, Matt. 22, 1.

25 20 D. p. 3. a. 3. D.

26 Ameridus

27 Wilip

28 Engelbregt

29 Apsalon

30 Josawat

31 Wolfgang

Selge

1, 57. p. l.

ilm,

pôrab

Külmaks.

16nel selle lu pâval touseb pâike pole tundi
pârrast kello 7. ning lähhâb alla pole tundi pârrast
kello 5. pââw on pikk 9. õ 15. tundi.

NOVEMBER.

Talwe-Ku.

Kuninga Rehhe-Poist, Ioan.	4.	raiad lauti ja
1 Dühhade P.	21 P. p. 3. a. J.	pikkuti itka kau-
2 Hing. Pääw.	Segga-	gemale aiasid,
3 Rottlieb	† sed	ja ommma naabri-
4 Ott	(8, 49. e. L)	rigist ühhe tük-
5 Kasper	ja	ti ja ühhe liüna
6 Paltser	Fülmad	teise järrel årra-
7 Klaudius	Slmat.	wötta puüdfid,
Kamvalast Sullasel, Matt. 18.		
8 22 P. p. 3. a. J. P.		ja soa läbbi ta
9 Teydora	Lummi-	töeste årrawöt-
10 Martin Lut.	saddo	sid. Värrast ol-
11 Mart. Pust.	tuiss	lid nem m a d
12 Arkadius	● 3, 50. e. l.	nendaiultund, et
13 Predrik	Eange	nemmad Saks-
14 Leopold	✉. tulega.	Ma Keissri wal-
Kohvo Rehheast, Matt. 22, 15.		
15 23 P. p. 3. a. J. P.		litusse liüna al-
16 Alwáus	Niisked	a tullid, ja neid,
17 Jonas	✉ ja	kes seál sees ol-
säid, wågga hir-		
mutasid ja wae-		
masid, nenda et		
keit Saks-Ma		
würstid ommad		
soa-wåed piddid		

Sel Kuul on 30 Nåwa.

18 Esra	sollad	appi läkkitama,
19 Eebet	♦ I, 12. e. l.	ja ommetigi ei
20 Amos	†	elnud sest suur
21 Mar. Ohw.	ilmad	abbi: ja se Reiser
Wuumset Kohtust, Matt. 25.		
22 24 P. p. 3. a. J. P.		piddi neile miti-
23 Klement	Wihm	to head liünab
24 Jossas	lummeaga	ärra ondina, ja
25 Kaddrina P.	seggatud	sedda wiss räh-
26 Konrad	● 4, 18 e. L	ho neilt ostma.
27 Isai	selge	Turkide hirmja
28 Künter	*	ärrahåmwita.
Kristusse sisse soitmissest, Matt. 21.		
29 I Kr. Tuu P.	ja	mis se ja tapmisi
30 Andres. P.	✉ Fülm.	se värrast soa
säid, kästi ke leib-		ai, ja vaid palve ja
ge Saks Maal		paajtisse vä-
sured palve ja		vid piddada ja

9 mal selle lu päval touseb päike pole tundi
värrast kello 8. ning lähhääb alla pole tundi vä-
rrast kello 3. pääw on pikk 7. õagga 17. tundi.

DECEMBER. Joulo-Ku.

1 Arend	Ränge	igaapääm anti
2 Kandidus	Fülm	linnade sees su-
3 Varbo	(6, 21. e. l.)	re kellaga hom-
4 Agaton		miko ja õhto ai-
5 Wolber	Selge	al kello nelli täht
Lähhet enne vaimust pâwa, Eul. 21.		
6 2 Kriss. Tull. P. Nikolas		et rahwas pid-
7 Agata		did palivele kol-
8 Mat. S. Pääbo.	ilmaga.	ko tullema. Tur-
9 Juhkum	Lummi	fide wasto. Lum-
10 Elso	sad-	malat abbi ja
11 Juhhem. P.	(4, 48. p.l.)	võimust pallus-
12 Ottilia	do.	ma. Sest aiaast
Joannes Wangi. Loris, Matt. 11		
13 3 Kriss. Tull. P. Lucia	Tuiska-	on se leige. Sak-
14 Mikasius	sed	sa Ma sees wi-
15 Johanna	ja	sits. Jänud, et ig-
16 Lidia	pehmied	ga hommiko ja
17 Albina		õhto kello nelli
18 Kristow	(9, 44. e. l.)	sunrt kella lual-

Sel Kuul on 31 Pâwa.

19 Lott	Ilmad.	sest woiksite tun-
20 Joannesse Tunnistussest, Joan.		da, kui hirmus
21 4 Kr. Tull. P.	Selged	raske se söddi-
22 Peata		minne Turkides-
23 Ado	pâwad	ga on, ja et teie
24 Ewa		Jummala ar-
25 Joulo P.	(9, 1. p.l.)	mo ja heldust
26 Teine Püh	tulega	sedda rõõmsa-
Sest immeks pannem, Eul. 2.		
27 Kalmes P. P. p. Kr. T. P.		ma süddamega
28 Süta E. P.		woiksite lita, et
29 Noa		Ja meie sõa wâ-
30 Tarvet		ele ilma teiste
31 Silvester		Würstide abbi-
		ta Turkide was-
		to söddides, ni
		wâg gewa ste
		toetanud ja neid
		nenda

tonel selle lu pâwal touseb päile werendel
pârrast kello 9. ja lähhâb alla 3. werendel pârrast
kello 2. pââw on pikk 5. ja üks pool tundi, õ aggo
18. ja üks pool tundi.

Påwa- ja Ru- Warjutamisest.

Sel aastal saab Påaw faks korda, ja Ru ka faks korda warjutud. Agga meie paikus on üks paimis faks neist nähtavad, teine Ruus, teine Påwas. Eessimene nähtav warjutaminne on Ruus tunda, neljandamal Küünla-ku Påval ühto pole. Jo toustes ku on warjutud, agga se warjutaminne kasvab senni kui kell pool viis on, ja lopppeb nenda kello kue aial. Keigesurema pimedusse aial on ku pohja pool, poolseitsmet Tollit warjutud, sest, et meie ma ilm påwa ja ku wahhele lähhäb. Teine, mis nähtav, on Påwa warjutamine, ja on nähha Leikusse ku 25 Påval hommiko. Temma hakkatus on meil näggematta. Påawa tunnukse toustes jo warjutud ollewad, ühbest polest. Keigesurem on se pimedus, kui kell üks werendel kue peäl on, ja on ühheksa ja kolm werendel Tollit. Kello pool seitsme aial lopppeb pimedus. Neist mollemist warjutamistest, mis meil nähtavad ei ole, on teine Påwas küünla ku kabheksateistkünnemal Påval, ja teine Ruus, Heima-ku viimsel Påval.

nenda küsitlusse ajand et neminad ment

on

29

on piddand rahho paskuma. Meil üksi on se korda läinud nende ühfust ja mittha tallitseva ja se läbbi mitme tubhande risti inimesiel, kes nende ikke al faua ful ollid öhkanud, abiks olla Se tulleb veel ennam inimesi panna, kui teie kuulda sate, kuida wisi se on sündind.

Wimati on teil rákitud, kuida Turfid párrast sedda suurt tavlust, kus neid vägga mahha lödi ja laiale püssati, ollid hakkand paskuma et rahho párrast saaksid nouud petud. Agga kui sest ei jaand üh-tegi, siis hakkas jälle sõddiminne ja were ärra wallaminne mollemilt polelt, nenda kui ennegi. Meie sõa-wa-gi läks Sonawi-jöe ülle, ja juhtus seál misto-kord Turfidega labhingis kofko, piras nende tuggewatte linnade ümber, mottis waenlasi, kes linnast meie peale jooksid ja maialt appi joudsid, ärra, ja olli agga linnade sisse minnemas kui ikka middagit sihna

sinna' wahhele tulli et nemmad ommeisi ei
saand. Suggisel kui need pahhad ilmad
tullid, läks mete wåggi ülle jögge taggasi
talve-korterisse. Sest hakkasid waen-
lased wågga kliitema, nago olleksid nem-
mad meid omma wåega taggasi saatnud.
Agga meie ülem Kinral Kraaw Ku-
mantson teädis kül, mis ta teggi, ja ei
holind Turklde tühjast hooplimissest üh-
tegi. Turklid hakkasid ka koo pole noud-
ma ja omma korteritte sisse minnema.
Talvel nemmad walmistasid ennast diete
ello polest sõa tarmis. Nemmad walla-
sid ühhe hulga sured tükkid, sest nende
tükkid ollid ennamiste meie kätte sanud,
ja nemmad said sedda kül mitmel korral
tunda, kuid a meie suurte tükkide lastmis-
se läbbi neile keigesurem kahjo tehti. Nen-
de önneks juhtus ka, et üks saksa Peä-
lik fes ennemuiste meie wåe al olnud,
nüüd nende tenistusse sees olli, ja neid
sõa ammetis hästi öppetas, ja keigeen-

37

namiste sedda tükkide wallamist ja last-
mist. Temma vöttis üks hulc Kannoni-
rid, ja öppetas neid Saksa-ma wisi jár-
rele wålja tükkidega lastma. Peälegi
endsid ennast mitto Prantsusi peáliskud
nende wåe alla. Risti innimeste nim-
mel tulleb se kül häbbiks et nemmad risti
rahva páris maenlased, kes muido jo
wåggewad kül on, veel öppetawad risti
innimeste masto föddima. Ja Turklid
lootsid nüüd wågga woéra ma peálisk-
kutte peäle ja arwasid nende läbbl parra-
mat õnne sama. Talvel surri nende ül-
lem wallitseja ärra, aaga sepärrast et
neil temma aial ni sant sõa on olnud, ei
maksnud ta nende meles, ja nemmad ei
kun wastand temma surma párrast sures-
te. Da poeg olli alles wågga noor, se-
pärrast ei wallitseend nemmad tedda, maid
temma Issa wenda jálle ommaks ülle-
maks wallitsejaks. Nüüd arwas igga-
mees et se läbbi ka piddi rahho tullema.

Agga uus Keiser tahtis omma sõa õnne ka
kästa, ja sest et neil wodra Ma peálit-
kutte ja ue tükkide peál suur lotus olli, ei
olnud ka rahust ühtegit kuuida, waid
nemmad walmistasid ennast veel ennam
kui jal, sõtta mlnna, ja lasksid Asia
maalt hulga sõa mehhitulla et kohhe
Lewwadel sõdda diete libbedaste wolfs-
hakkatama.

Meie Wenne-Maal inhtus sel talwel
dige pahha assi, mis meil sureks fah-
juks on olnud. Üks Kosakki mees, Pu-
jatsew nimmi, kes kaua Pohla-Maal
oll olnud, üks Kawwal ja keige kurjus-
se peál diete ärra öppitud mees, tuli
omma male tagasi ja hakkas omma
Ma Kosakide seas Måssamist töstma
ja ennesest ütlema et ta se Keiser Peter
viddi ollema. Monned rummalad inni-
messed usksid kül sedda temma meleheaks.
Agga se olli suur walle, sest se Keiser
Peter,

Peter, fedda Folmandamaks hütakse, olli
jo Fahheteistikumine aasta eest Peter-
burgis omnia surma furnud, ja seál ka
maetud, nenda kui keikil teáda on, kes
tedda omma silmaga on näinud furnud
ja mahhamaetud ollewad. Ommetigi
laks se pettus temmale mitme jures kor-
da. Orenburgi Kuvernamentis teggi
ta ennesele keigeessite ühhe seltsi keige-
santima sõu rahuwäst ja neist kes seál ol-
lid mangi petud, keigedalast sõust wölt-
tis ta ennesele peálikkud ja nouandjad.
Nendega hakkas ta seál maal paljo rah-
väst ärrapõõrma, Mitme jures, kes
ennast temma seltsiks heitsid, olli rum-
malus, mitme jures kurtus, ja mitme
jures kurri meel. Kus monned pisso-
kessed liinad ollid, seált melitas ta neid
soldatid et nemmad temma al piddid te-
nimia, ja nendega sundis temma jálle
teised waggise et nemmad temma járrele
)(pid-

pidid kâima, ja temmaga teiste wasto
söddima. Ja sedda wiisi koggus ta üh-
he hea hulga rah vast kofko, ja hakkas
seâl ümberkaudo risuma ja pôletama.
Kui ta feddagi kâtte sai, kes meie Ar-
molisse Keisri-Praua tru allam olli ja
mitte ei tahtnud temma alla wanduda,
tedda laskis ta warsti üles pua, ehe
mu wiisel surnuks waerwata. Ni pissos-
kelt se mässaminne kûl essite hakkas, ni
sureks ta pârrast jâi. Gest meie Ro-
sakkid, kes seâl Maal ellawad, hakkas-
id ennast temma seltisks lõma, ja meil
ei olnid seâl soldatid kûl, kes olleksid
woinud wasto seista, ja needki ei taht-
nud õiete wasto hakkada, gest et need
ennamiste omma ma mehhed ollid, fel-
le wasto nemmad pidid söddima. Ja
peâlegi olli se wâgga kaugel, ja läks pal-
jo aega enne kui need sînna said, kes
nende wasto sii maalt läkkitati. Gen-

niks

33-
niks olli temma jo paljo rahwast seâl
Kuvernamentis ennese melewalla alla
heitnud ja pikkuti ja laiuti suurt kahjo
teinud, risunud ja pôletanud. Pârrast
on neid mässajaid kûl mitmel korral
hâsti mahhalddud, agga nende ülemaat
ei saand meie rahwas mitte kâtte. Se
on üks raske söddiminne, gest et se meie
omma ma sees ja omma rahwa wasto
on. Üleüldsa on se üks õige pahha assi,
ja meie kohhus on Jummalat süddamest
palluda, et Ta sedda sôa tuld, mis
sesamma mässaja Pugatsew omma
hulgaga on sùutnud pôlema, tahhaks
jâlle kustutada, ja tedda ennast meie
sôa meeste kâtte anda et ta omma õiget
tenind palka woiks kâtte sada. Se olli
kûl üks raske nuhtlus mis Jummal meie
wenne-Ma peâle pañnud, agga Ta on
meid ka kesk sôa tulles mitme heaga rô-
mustanud. Üle minnewal suil wallit-

X 2

ses

les meie Suur Reisri - Praua onima
Poiale Venne - ma Suur - Würstile
abbi - kasals ühhe Salsa - Ma Würs-
ti Printsessin tütart nenda kui teil en-
ne jo plakkati läbbi on teada. Jummal
andko neile heat suggidust ja keik heat
onne, et selle sure Reisri Petri sugu
Venne wallitsusse - au järge peál ial ei
lõppeks, waid kaswaks iggavesseks aks.

Meie sure sõa - wåe jures Turki - Maal
läksid meie asjad hästi korda. Nenda
kui enne ollete jo kuulda sanud, ollid
Turkid ennast leigest juuist walmista-
nud, ued tükkid waland, ued Kanoni-
rid wålja öppetand, kelle peále nemmad
wågga lootsid ja ülle ültse ollid nemmad
keik nenda walmistanud ja seadnud Ma-
ning merre peál, et nemmad sel aastal
meile piddidotsa peále teggema ja ommad
ärra kaddund maad taggasí sama. Meie
ülem Kinral Kraw Rumantsow piddas
Eohhe

tohhe nou, jalle Tonawi jöe ülle minna
ja onima õnne seál poses ueste katsta.
Essite ülkutased Turkid kül, ja küttesid
et nemmad piddid meie jure jöe ülle tul-
lema ja meid seál illesotsima, agga om-
meti ei julgend nemmad mitte. Üks
hult katsus kül teisel posei ümber käia ja
koggematta meie rahwa kaela peále stu-
la, agga se ei läinud neile mitte kerda,
sest meie sõa - rahwas kes seál wahtimas
ollid, saatsid neid hirmoga taggasí, ja
lõid hea hulga neist mahha. Ni pea
kui mee - jooksunisse aeg otsas olli, ja ma
tahhedaks sai, et hoovste wåggi läbbi
peásis, siis läks üks liik teise järrele ül-
le jõgge. Turkid ei keland sedda mitte,
ehk ei woind sedda feelda. Siin ja seál
juhtus meie rahwas Turkidega kül kol-
lo, agga need ollid sedda puhko wåg-
ga kermed joosta, ja ei seisnud kaua
wasto, se läbbi said nende peálitkud

tes mitte ei tähnud ni ussinaste joosta,
ka hulgliste wangi woetud. Pärrast
jaggas meie üлем Kinral omma wâgge
neljaks ossaks, et ta iggalt polest woiks
Turkide vasto hakkata, ja neid ennese
keskele sada. Ja se olli üks õige imme
luggu et se temmalegi nenda ka korda
lâks onima piisokesse hulgaga keik sedda
suurt Turki wâgge nenda keskele sada
et neile muud ülle ei jänud, kui et pid-
did surrema, ehk wangi woetama, ehe
rahho palluma. Ja se sündis nenda.
Turkide wâggi olli tânnarwo arrust val-
jo ennam kui sadda kord tuhhat sôa-
mehhi. Nende surem wâggi olli ülema
Kinrali ehk suur-Witsiri jures leris,
teised ollid lâkkitatud omma Ma liîna-
dele abbiks ja kaitsmisseks, ja teised ol-
lid ennast laiale aannud ja püüdsid meie
rahvast peelda et nemmad ei jaaks kau-
gemale ette tungida. Agga meie üks

Kinral

39
Kinral Kamentskoi nimmi, olli omma
riggimenti dega, kõrwa teed läinud, ja
sedda wiisi Turkide ette joudnud. Es-
samma juhtus siis ühhe sure hulga Turki
peâle, kes Witsiri jure piddid minne-
ma, ja temma sôa wâele mona wima.
Wiis tuhhat mona Wanfrid bôldakse ol-
nud ja kakskümmend wiis tuhhat meest
neid hoidmas. Nende peâle hakkas meie
Kinral Kamentskoi omma rahwaga, ja
kui ta ühhe jonega nende peâle aias, ja
püsside ja tükkidega nende sekka laskis,
hakkasid nemmad kül essite ello polest
vasto, agga pärrast ei woind nemmad
ennam parrata, jâtsid keik mahha;
ommad sured tükkid, wanfrid, lippud,
telgid, ja mis Neil agga olli, ja pistsid
jooksma. Need sured Kannonirid, kenne
peâle ni suur lotus olli olnud, ollid need es-
simessed, kes tükkide-wanfrritte eest hoos-
te trengid katki leikkasid ja árra joosid.

) 4

Waat,

Vaat, nenda on innimeste lotus, se
mis peâle nemmad mitto kord ni kind-
laste lootwad, on kui üks katki murtud
pilliroogne kep. Turkidel olli seit vägga
suur lähjo. Ülle sedda et nende suur väg-
gi mona ei saand, ja et neid olli ärra-
voitud, tulli ka suur kartus teiste peâle,
kes sedda kuulda said. **G**est need, kes
ollid ärravoitud, vöggenesid ärra, mon-
ned tuggewatte liinade sisse, monned
Konstantinopoli liina, ja mînes risu-
sid nemmad omma peâlikkude telgid ja
vötsid ärra, mis nemmad agga leidsid.
Witsirile tulli õige kitsas käite, seit meie
surem väaggi tulli temmale eestpiiddi ikka
liggemale, ja teine liik temma selja tag-
gant. **S**epärrast joosid temma solda-
tid ikka troppi kaupa temmast ärra, ja
tõisid agga terwelt eest ärra sada, enne
kui meie väaggi nende faela peâle piddi-
tulema. **T**eine Kinral Kraaw Golti-
kom

kom olli jâlle issilikis ja läks ühhe liîna
ärrawõtma, Russuk nimmi. Siîna
mînes leidis ta neliituhhat waenlast
tuggewas leris ollewad. **S**eadt aias ta
neid wâlja ja vöttis kolmsadda telgid
ja muud asjad ärra. **T**emma Dverst,
kes temmalt olli läkkitud, lõi ka ühhe
hulga ja peâstis nende käest viis tuh-
hat risti - innimest, meest ja naest, kedda
nemmad omma made ja maiade seest ol-
lid ärramüma, nenda kui neil innimeste
rõõwlittel se viis on. **S**e sundis kol-
meteist ja kuesteistkünnemal pával Jané
kuul.

Seitsmeteistkünnemal pával tullid
waenlased Elistria liinast jalla ja hoos-
te vâega wâlja et nemmad piddid fog-
gemasta meie rahva faela peâle tulle-
ma, kes seal jõe áres Kinrali Bürst
Ologo-

Dolgorukowvi jures ollid. Agga meie Sapparogi Kosakkid läksid omma padis-dega nende masto ja lastsid püssidega hästi nende peale. Waenlased lastsid jälle ommast tükidest, ja kui üks paar tundi sedda wisi mollemilt polelt olli lastud, läksid nemmad jälle nendasammo-ti taggasü ja ei julgend mitte diete meie peale hakkata.

Selsammal pával juhtus Kinral Ka-mentskoi, kes omma riggimentidega ik-sa eddasí läks, ühhe Turki Kinrali peale. Se aias wiis tuhhat rüütlittega meie sõa-meeste peale, kes eel käisid, ni wallusaste et ta neid ühhe hobiga piddi ma ha tallama; agga tedda voi-detl ärra ja aeti liggi sure leri jure, kus Turkide ülema Kinral olli, ja kus lippud jáid meie rahvast kätte. Ühhetsa-teisi kummetimal pával läkkitas sesamma Kinral

Kinral omma Owersti Paron Rosea ühhe wåe ossaga Rasgradi linna. Waenlased said sedda kuulda ja et temmal agga piisut rahwast olli, sepärrast hakkasid nemmad temma ümber piirma et ta ei peäsnud nende wahhelt ennam ärra. Agga meie Kinral läkkitas temmale keik omma jalla-wägge appi, ja tulli issegi lerist wålja tedda aitma, ja kui Turkide ülema Peälik sedda moistis, joudis temmagi omma rahwale appi, ja sedda wisi sündis suur taplus. Siis meie rüütli-wäggi joofsis waenlaste wohhele, et neid laiale pillutati. Kui nemmad essite joooks mas ollid, aeti neid takka Frawidest sadik, mis nende tugge-wa leri ümber ollid, ja neid takka aia-des woeti ühhe ülema Turki peälikko, mitto soldatid, ja kahheksa lippud nende käest ärra. Waenlastest olli tappe-tud poolteissadda meest, meilt agga

Faksteistkümmend, ja hawatud olli peale wietkümmend.

Essimesel Jani-päeval kolmatkümmend lastsid waenlased omma suurte tükidega Silistria linnal wallide ja Kalle ride peält meie Sapporogi Kosakkide peale, ja üks teine hulk tulli sihtlase rohhoj aedadest vålja ja fatuss kas se neile voiks korda minna meie sõa-mehhi, kes linnal kohhal wahtimas ollid, sealt ärraaiada ja mahhalüa, agga segi olli tühhi, ja nemmad piddid ussingaste tagagasi minnema, ja monned pealikud ja soldatid wangiks jäätma. Selsammal päeval vootis üks Major ühhe sure Turki Kinrali ärra, kes wiis tuhhat meestega Rüstskifti linnal rahwale appi töötis, aias tedda ennam kui ühhelja meresa maad takka, ja vottis kaks ülemad pealikud ja mitto soldatid neist wangit.

45
wangi. Tappetud ollid neilt ennam kui kolmsadda, agga meilt ei ennam kui falskümmend wiis meest. Selsammal päeval läks Kinral Engelhard Turnaliinna vasto. Temma kerged rüütlid, kes ühte hulga peale sattusid, raiusid mitto neist mahha, pillasid teised laicle ja aiasid neid takka linnal mürivedest sadil. Kinral Kamentskoi passis neid teisel kohhal jälle illes, kui nemmad ommasi tuggewast lerist, kus suur Vitsur olli, kõpis vålja tullid omma hooste tele rohto otsima, aias neid taggas, lõi mitto neist mahha ja vottis hulga hebosid neilt ärra.

Jani päeval läks se Major Bogdanow, kes ühhe hulgaga Kraaw Soltikomvi väe sure läätitud olli, Rusgradi linnal keelmatta sisse, kust waenlased jo ärralainud, ja vottis kaks sured tükid

pid ennesega ðrra, mis waenlastest ol-
lid mahhajánud. Teisel páwal párrast
Tani tullid waenlased Silistria linnast
hulgliste wálja, ja katsusid diete ello
polest meie rahwa peále haklata, kes
selle- linnia kohhastikko seisid ja enneste
ümber krawid ja wallid teinud, et nem-
mad seált seest, linnia, suurte tükkiide lass-
misega waewasid. Se olli neil sureks
foormaks, sepárrast olleksid nemmad
meid seált hea melega árra aianud, ja
tullid nelli tuhhat sõa-meestega meie
peále, agga kui nemmad esimene kord
da ühtegi woimust ei saand, katsusid
nemmad teist ja kolmatkorda, agga ei se
aidand ühtegi waid neid aeti ikka tag-
gasi. Párrast joosid meie Krannadirid
omma Pajonettidega nende peále ja kus-
sisid neid jálle laewatte jure taggasi, ja
kui meie rüütsid ka jure tullid, piddid
nemmad hopis jalgo lastma. Üks laew
waus

waus kuuskümne meestega jõe pojja ja
kuus sadda ollid taplusse paika mahha-
langend. Meilt ei jánud ennam kui pool-
teistsadda nendega ühtekokko kes hawa-
tud ollid.

Kuendamal páwal kolmatkümmement
Tani kuuil, tullid kolm tuhhat waenla-
sed Rustsukki linnast ja hakkasid eesite
meie kütti-meeste peále; agga kui meie
üks Major omma rahwaga neile appi
tulli pelletati neid árra. Selsammas
puhhul piddid kaks tuhhat Turki-rüüt-
lid, selle mäe selja taggant tullemas ja
ühilase peále haklama, agga neidki hir-
mutati meie rüütlitest nendasammoti
et nemmad árrapöggensid. Párrast
joossis waenlaste jalla-wággi, kahhelsa
tuhhat arrust, moðgaga peus kül wal-
kusaste, meie Krannadiride peále, agga
need seisid kui mehhed ja wótsid neid
omma

omma Vasonettidega nenda vasto et üks
hulk neist langes, ja teised tagganema häl-
kasid, ja pärast aeti neid taka, liina roh-
ho aedadeest sadik. Liinast tulli neile kül-
jalle üks hea hulk appi, ja tahtsid ueste
peale hakkata: Agga siis läkitati meie
rahivale weel üks teine Kinral appi, ja
täplus sai suremaks. Pärast juhtus et
meie tükkide lastmisse läbbi liinas tuld
lahti sai, se läbbi tulli nende sõddiatte
peale suur hirm ja joosid ruttuste liina
taggas. Nenda jääi ta woimus meie
käite, ja Turkidest olli liggi fahheksa sad-
da mahha rõhutud, agga meilt ei en-
nam kui lüümme ainust, ja harvatud kuni
peale kuetkümmend, kenne seas üks
wenne Overst olli, Taliisin nimmi.
Badage sedda visi käsid meie assad
seal vägga hästi. Turkidel ei olnud en-
nara õn ühtegi, keikis paistus, kus namin-
mad ka middagit ettevõtsid ja kui meh-
he

he visil taplesid, sai neid ommeti ärra-
woitud ja laiale aetud. Agga õn ja
woimus olli ikka meie poles. Turkid ei
joudnud ennami meie vasto seista. Se-
pärast takaasid nemmadi arraks minne-
ma ja huigaliste ärrajooksma, ja need
kes ükskord ollid ärrawoitud ja põgge-
nema läinad, ei tulnud mitte jälle sahbin-
gisse, waid läksid omma teed koio pole.
Sedda visi tulli Turklide ülema Kinra-
lile ehet suur. Witsirile õige kitsas lätte,
et ta ennami ei teadnud, mis ta piddi
teagema. Ja se olli weel keigusurem
hääda, et temmasi ennami mona ei ol-
nud, ja keik kes temma jure tahtsid tul-
la, piddid essite Kinrali Kamentsoi le-
rist mõda minnema, ja sealt ei peasnud
ütekri. Waat, sepärrast wöttis tem-
ma nou, meie wäe ülema Kinrali jure
läkitada ja temmasi rahho valluda.
Agga se ei usknud ennami temma sanna,

waid kāstis temma peâliffustest monned ennese jure tulla, kellega sedda keik woiks välja rākitama mis selle asja pârrast tarvis olli. Qui need tullid, ollid nemmad wiis pâwad temma jures leris, ja se selletati keik nenda ãrra, kuida se piddi ollema. Senniks läkkitas meie Weldmarsal Kraaw Rumantsow Turkidele monned mona wanfrid lerisse et nemmad sùa said, fест neil ei ol nud ennam ühtegit. Agga sepârrast et isima Turkide Wallitseja teadmatta ühtegi findel rahho ei woind tehtama, piddi suur Witsir Konstantinopoli linna läkkitama omma Keisrile sedda teada andma. Se kâst, sedda sinna läkkitasi, piddi meie üllema Kinrali kâest passorti wôtma fест et ta muido Kinrali Kamenskoi wâe jurest ei woind läbbi peâsta. Ühhelsateistkümnemal pâval leikusse - kuul sai se kâst sinna, ja sedda wisi

wisi olli Witsir omma sure Herrale kijotanud: Selle wâhhe rahwaga, mis mul weel ülle on, ollen ma mo leris wenne lastest ümberpiratud, ja linnipandud et ma ei peâse ennam nende kâest ãrra. Peâlegi ei olle meil ennam moon ühtegi, ei lõöd, ei püssi rohhi, egga muud mis sõa tarvis prugitakse. Nemmad keelwad keik mo jure tullemast, ja nenda ma ollen hopis mahhajdetud. Ma pean omma soldatidega üks fест ellama, mis waeniased armo polest mulle läkkitavad. Mo ello ja keik, mis meil on, on nûud meie ãrrawoitja kâes. Se pârrast ep olle ma mitte tohtnud neilt agga wahhe ja seisso aega palluda, waid hâdda on mind kâstnud rahho pârrast palluda, ja keik nende holeks jánta kuidarvisi nende meie pârrast olli mulle sedda anda. Mo kohhus on sellepârrast mo aulisse sure Wallitsejale ja neile kes teie

teie ümber au wåårt nouandjad on, teäda anda, et ma sellefamina peáliffo läbbi, fedda ma ükhe menne passportiga teie jure läkkitan wastust woiksin sada, mis teie fest arwata ja mis mul selle asja jures ennam teggemist on.

Rui nemmad Konstantinopoli linnas sedda kuulda said, ehmatasid nemmad keik wågga årra, fest neil olli nüüd õige kitsas kää, raske olli seddamisi rahho teggema agga raskem veel kibbedamad assiad voima. Sepärast kutsuti kohhe teisel pámas lootto keik nouandjad, ja üllamat preestri fedda Mustiks hütasse. Ja se olli nende wastus, misga se peálil jõlle taggasi läkkitati. Sepärast et meie sõa-mehhed ennam ei tahha waenlaste wasto föddida, peame meie ful wåggise rahho teggema, ja sedda keik omma sannaga linnitama, ja heaks

heaks kutsma, mis teie selle asja sees ollete jo teinud. Rui Witsür sedda kuulda sai, kirjotas temma keik omma nimmega alla, mis meie Kinral tahtis ja sedda todi Peterburgi meie sure Keisri-Praua kätte. Sedda woib kül iggomees arwata et se Neile üks wågga hea sannum olli. Gest nüüd said nemmad sedda keik kätte, mis ennemuiste jo se vnnis ja wågga kütusse wåårt Keiser Peter hea melega olleks tahtnud sada, aga ei woind sada. Ja se olli õige immelinne assi, et se just sel pával sündis, kui ennemuiste Keiser Peter omma sure wåega Prutti jõe jures Turkidest nendasammoti olli ümberpiratud ja finni pandud et Ta neilt piddi rahho palluma, ja seál sammas paikas tüs mullo se wahwas Kinral Baron Weismani föddides ja woites lädiga läbbi lasti et ta surri. Weldmarsali omnia poeg

poeg Ooverst Rumantsow olli se essumene rahho fäss, ja sai selle pärast kohhe Kinraliks tehtud. Ausamal misil ep olsleks meie ial woind rahho sada, sest üks, ki ei woind sedda mottelda ehk arwata et Turkid sedda piddid teggema mis nemmad nüüd teggid. Jummal olgo se eest iggaweste fidetud et se föddiminne ja werre-årrawallaminne ni hea ja õnsa otsa on sanud. Ta andko meie sure Keisri-Prauale pikka ea, ja rahholist wallitsust, et Ta eddespiddi oma rahva õnnels woiks murret piddada ja et meie rahholist ja waitist ello woiksume aiada. Pealegi woin ma teie rõmuks ja Jummalala suremaks fitusseks kindlaste tunnistada ei se pettis Pujatsev on jo kinniwoetud ja raud ahhelastea kinniseutud Moskowi lõnna widud, kusti tedda Peterburgi peab widama et ta

ta seål omma õiget tenind palka peab sama.

Keik teeb hästi Jummal, anna fitust temmal kui on hådda käes, kui sul willetsussed, on ning ahhastussed, ta on abbimees. Wotta sa heaks hådda ka, ning keik anna holeks temmal, keik teeb hästi Jummal.

Raks Waimolikkud

Trööstimisse-Laulud.

1.) So bald ich meine Sünd betracht' ic.

Wisl: Oh Issa Taewa Rigi sees.

1.

Kui minna waene Pattune
Mo Pattud arwan járrele,
Täis Kartust süs mo Süddä saab,
Ja minno Hirmuks tunnistab:
Minud polle lota Pattusel,
Kui Põrgo Piin ja Wallo seál;

2.

Ta Jummalat on wihhastand,
Ee läbbi sedda Palgaks saand,
Et peab temma Palle eest
Seál sadetama iggamest
Ee sure Wallo Tulusse,
Mis waewab Pattust turjaste.

3.

3.
Saab se mind raskest ehmatand,
Mo Süddant kängest hirmutand,
Siis mötlen: Wåårt ma ollen füł,
Et Jummal teeks ka nenda mull,
Et ilma Hallastusseta
Mind lükksaks Põrgo Armota.

4.

Agga ta Ganna ütleb meil,
Et temmal helde Issa Meel;
Ta on Mailma armastand,
Et se füł tedda wihhastand;
Ta Poeg on Peästjaks läkkitud,
Et Pattud saatsid leppitud.

5.

Gesamma Issand Jesus Krist,
On surnud keik Mailma eest;
Ta laskis ennast pinada,
Ja Risti Sambas surmata,
Et keik Maism woiks uskuda,
Nüüd Jummal tahhab hallasta.

6.

6.

Ma ellan ka Maisma sees;
 Eest otsin Jesu Harvades
 Üht Warjopaita Hingele
 Ja Leppitust mo Pattule,
 Kui Süddha tahhab hirmuta,
 Ja kaksipidbi möttelda.

7.

Ma ledan, Jummal wöttab ka
 Mind Waest ta Niki párrima;
 Eest se on temma Tahtminne,
 Et kes siin otsib kindlaste
 Jesusse Harus Hallastust,
 Ei se sa tunda Hukkatus.

8.

Kes se peál nüüd weel Huffa läab,
 Ja ükskord Põrgo Pina näab,
 Se ei moi sedda möttelda,
 Ehe Kohto-Páwal üttelda,
 Et Jummalal Süüd olleks fest,
 Se Sü on temmas enneses.

9.

Oh Issa! sind ma pallun nüüd,
 Et minno peál ka paljo Süüd;
 Mind wötta peästa heldeste,
 Jesusse párrast tödeste,
 Eest keigest, mis sind wiibastand!
 Sa olled sedda tootand, Amen.

¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶ ¶¶¶¶¶

2) Was Gott thut, das ist wohl gethan ic.
 Misil: Üüüd pölgan minna rõõmsaste

I.

Keik he-a on, mis Jummal teeb;
 Ta Tahtminne on pühha!
 Kui temma mull' Nouandjaks jäab,
 Siis polle karta Wigga;
 Ta teab kül,
 Kui Häddha mull',
 Eest pea árrapeästa
 Ja mille Abbi sata.

9.

2.

Keik he-a on mis Jummal teeb,
 Ei petta ta mind iat;
 Mo Süddä fest suurt Römo näab;
 Ja annab Kitust Temmal:
 Kui konna-an,
 Kül nähha saan,
 Et ta keik hästi seab,
 Ja Rahjo eest mind hoiab. (kelab)

3.

Keik he-a on, mis Jummal teeb;
 Kui temmalt otsin Ohto,
 Se Arst keik selgest ette näab,
 Ei anna Surma Nohto,
 Vaid parrandab,
 Ja öppetab
 Mind temma peale lootma,
 Keik Abbi ta Räest ostma.

4.

Keik he-a on, mis Jummal teeb,
 Ei sowi ta mull' Rutja;

Ta

Ta minno Ellö, Walgus jaab,
 Ehf keik mu lähhäks murja:
 Kül Römo sees,
 Ka Kurbdusses,
 Saan miuna wiimaks tunda,
 Kui helde temma Süddä.

5.

Keik he-a on, mis Jummal teeb,
 Enk libbe on mo Melest,
 Se Karrikas, mis temma seab
 Mull wähajua wahhest;
 Ei karda weel,
 Ta Issa Meel
 Jääb helde minno wasto;
 Se loppetab keik Wallo.

6.

Keik he-a on, mis Jummal teeb,
 Se jure tahhan jäda;
 Kui Süddä raskeks, kurwaks läab,
 Ja ei woi Römo leida,
 Kui Villetsus,
 Ja Ahhastus,

Mo

Mo peāle Hulgal jouab,
Kut Jummal Abbi sadab.

Ulks waimolik Pulma-Laul.
Wihil: Oh Jesus Kristus, tulle sa.

I.

Mo helde, kallis Jesuke,
Sa satad Abbiellusse
Mind nūud siin Ma peāl ellama,
Oh Jesus, tulle isse ka!

2.

Go Issa seādis Taewa seest
Se jo Mailma Algmissest,
Ja ütles: Hea polle se,
Et üksi ellab Inname.

3.

Oh agga mitto Willetsust,
Ja mitto Hådda, Kurwastust,
Woib Abbiellus juhtuda,
Ja Süddant raskest waewada!

4.

4.
Res seāl woib muido aidata,
Ja kurba Süddant römusta,
Kui sinna üksi Jesuke,
Res olled Abbits keitile?

5.

On se siis sinno Tahtminne,
Kui minna ussun kindlaste,
Et sa meid olled juhhatand,
Ja mollemid nūud ühtepaänd;

6.

Siis passun ma, mo Jesus, sind,
Res olled Arimist aitnud miuid
Siit Páwast sadik, olle sa,
Ja já mo helde Rait sia!

7.

Ma jåttan sinno Holese,
Reik, mis sa ainnud minnile,
Mo Ihho, ja mo Hingekest,
Mis lunnastasid Pattudest;

8.

8.

Meid hoia finna Þesuke,
 Ja keik, mis waia minnule,
 Se tulgo sinno heldest Käest,
 Kui ma sind pallun Süddamest.

9.

Meil anna ka üfs Meel ja Nou,
 Gull' Jesus ikka anda Au,
 Ja murretseda! Hinge eest,
 Se sadab Kassoo iggawest.

10.

Et saaksime se Gottisse,
 Kus pühha, pühha laustisse,
 Ja Jesuist nåwad löpmatta,
 Keik Inglid, önsad Hinged, ka.

